

Мікуляк К. А.
Магістр спеціальності 072 “Фінанси, банківська справа та страхування”,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна
kateryna.mikulyak@gmail.com
Науковий керівник – Козаченко Л. А.,
канд. екон. наук, доцент,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна
kozachenko15@ukr.net

ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛІНГ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ВАРТІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

У роботі розглянуто поняття фінансового контролінгу, необхідність фінансового контролінгу для забезпечення ефективного управління вартістю підприємства. Розглянуто вплив концепцій контролінгу на координацію та інтеграцію діяльності підприємств з метою максимізації вартості їх бізнесу.

Ключові слова: контроль, концепція, підприємство, планування, управління, фінансовий контролінг.

В умовах посилення нестабільності зовнішнього середовища, загострення конкуренції та розгортання процесів глобалізації економічного, політичного та соціального життя країни виникає потреба у застосуванні нових підходів до управління вартістю підприємства. Постійна динаміка зовнішнього та внутрішнього середовищ спонукає підприємства перетворюватися на складні інформаційно-технічні системи та застосовувати ефективні управлінські технології. Системою, яка забезпечує своєчасне отримання якісних даних, а також їх трансформацію в корисну інформацію для прийняття управлінських рішень стосовно пріоритетних напрямків фінансової діяльності, спрямованих на досягнення стратегічних та оперативних цілей підприємства у майбутньому є фінансовий контролінг. Необхідність проведення фінансового контролінгу зумовлена потребою постійного моніторингу максимізації результатів господарської діяльності та

збільшенні вартості підприємства для забезпечення його довгострокового розвитку.

Питанням організації фінансового контролінгу у системі управління вартістю підприємства приділяють увагу вчені та науковці, серед яких: І. Григораш [1], О. Мелих [2], О. Терещенко [3] та ін. Але, попри наявність ґрунтовних наукових досліджень питання організації системи фінансового контролінгу на підприємстві потребують подальшого вивчення.

Вартість підприємства розглядається науковцями-економістами як ціна, що визначена з урахуванням цінності матеріальних і нематеріальних активів, а також очікування щодо здатності приносити економічні ефекти у майбутньому. Головна мета існування будь-якого підприємства полягає у його розвитку, що знаходить своє вираження у монетарних показниках: збільшення вартості підприємства, підвищенні добробуту акціонерів і власників бізнесу, зацікавлення працівників у діяльності підприємства та їх вигода, збільшення фінансового результату діяльності, мінімізації збитків. Досягнення цих цілей забезпечується використовуючи фінансовий контролінг. Тому пропонується розглядати фінансовий контролінг як систему методів та інструментів, що включає планування, облік, контроль, аналіз, інформаційне забезпечення менеджменту для досягнення стратегічних і оперативних цілей підприємства за умови ефективного використання фінансових ресурсів.

Ми погоджуємося з думкою О. Терещенка, що фінансовий контролінг – це спеціальна саморегулююча система методів та інструментів, яка спрямована на функціональну підтримку фінансового менеджменту підприємства і включає до свого складу інформаційне забезпечення, планування, координацію, контроль і внутрішній консалтинг [3]. О. Мелих стверджує, що фінансовий контролінг є інтегрованою підсистемою прийняття управлінських рішень щодо напрямків фінансової діяльності підприємства, яка базується на аналізі даних бухгалтерського обліку,

внутрішнього контролю та передбачає узгодження фінансових аспектів функціонування усіх підрозділів підприємства [2].

Узагальнивши різноманітні трактування і інших вчених, можна сказати, що основною метою фінансового контролінгу є забезпечення за допомогою фінансових інструментів стабільного розвитку підприємства у певному сегменті ринку, орієнтація управлінського процесу на максимізацію вартості капіталу та прибутку, і відповідно мінімізацію фінансових ризиків діяльності.

Застосування фінансового контролінгу на основі вартісного підходу передбачає створення його моделі із трьох складових частин – методологічної, організаційної і технічної. Методологічна складова визначає, якими об'єктами і на підставі яких принципів необхідно керувати. Організаційна складова визначає, хто буде керувати. Технічна – які технічні засоби потрібні для функціонування системи контролінгу. Дослідження свідчать, що протягом останніх років велику популярність мають концепції контролінгу, які найбільше координують та інтегрують діяльність підприємств з метою максимізації вартості їх бізнесу. Так, для великих корпоративних клієнтів консалтингова компанія Horvath&Partners розробила концепцію контролінгу ланцюга створення вартості [1]. Сутність цієї концепції полягає у побудові повністю інтегрованої системи управління, сфокусованої на раннє виявлення загроз і можливостей для бізнесу протягом усього циклу створення вартості. Контролінг ланцюга створення вартості дозволяє: побудувати інформаційні канали для корпоративного управління через весь ланцюг створення вартості на підприємстві; забезпечити можливість адекватних управлінських дій у відповідь на індикатори раннього попередження; виявити причинно-наслідкові зв'язки між зовнішніми чинниками і показниками продуктивності.

Отже, фінансовий контролінг в системі управління вартістю підприємства за допомогою фінансових інструментів забезпечує стабільний

розвиток підприємства у певному сегменті ринку, орієнтує управлінський процес на максимізацію вартості капіталу та прибутку, і відповідно мінімізацію фінансових ризиків. Концепція контролінгу ланцюга є основою створення вартості шляхом виявлення загроз і можливостей для бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Григораш І. О. Контролінг як сучасна система управління підприємством // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 11 (113). – С. 96-107.
2. Мелих О. Контролінг як концепція управління фінансово-господарською діяльністю підприємства // Вісник. – 2010. – № 1 (11). – С. 46-50.
3. Терещенко О. О., Стащук Д. М., Савчук Д. Г. Сучасний стан і перспективи розвитку фінансового контролінгу // Фінанси України. – 2011. – № 2. – С. 117-126.

K. Mikulyak. Financial controlling in the enterprise value management system.

Summary

The concept of financial control, the necessity of financial control to ensure effective management of the enterprise value is considered in the work. The influence of Controlling Concepts on the coordination and integration of enterprise activity in order to maximize the value of their business is considered.

Keywords: control, concept, enterprise, planning, management, financial control.

Михальчук Л. Ю.

*Студентка четвертого курсу
економічного факультету,*

Львівський національний аграрний університет,

м. Львів, Україна

lili10041997@gmail.com

Науковий керівник – Брик Г. В.,

канд. екон. наук, старший викладач,

Львівський національний аграрний університет,

м. Львів, Україна

galkabruk@ukr.net

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ТОРГОВИХ МАРОК

Висвітлено ключову роль нематеріальних активів в діяльності підприємства. З'ясовано особливості відображення в обліку торгових марок. Відображено основні проблеми пов'язані із відсутністю чіткої методики обліку витрат на створення та використання торгової марки, що призводить до неможливості визначення її реальної ринкової вартості.